

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/3757/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 31/05/2023 02:16:53

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 19 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Το Λείψανο (πλήν της Κάρας, η οποία έχει χαθεί) της Αγίας βρίσκεται αδιάφθορο στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών.

Ένας δάκτυλος της Αγίας βρίσκεται στην ομώνυμη Μονή Εκάλης Αττικής.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Ὅρπηξ Ἀθηνῶν ἐστὶν ἡ Φιλοθέη,
Ἐχθρὸν βαλοῦσα σταυροῦ τῆ πανοπλῖα.

Ἡ Αγία Φιλοθέη γεννήθηκε τὸ ἔτος 1522 μ.Χ. στὴν τουρκοκρατούμενη τότε Αθήνα. Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς τῆς ονομάζονταν Ἄγγελος καὶ Συρίγα Μπενιζέλου. Ἡ μητέρα τῆς ἦταν στεῖρα καὶ απέκτησε τὴν Αγία μετὰ ἀπὸ θερμὴ καὶ συνεχὴ προσευχὴ.

Ὁ Κύριος που ικανοποιεῖ τὸ θέλημα ἐκείνων που Τον σέβονται καὶ Τον αγαποῦν, ἀκούσε τὴν δέησή τῆς. Καὶ πράγματι, μιὰ ἡμέρα ἡ Συρίγα μπήκε κατὰ τὴν συνήθειά τῆς στο ναὸ τῆς Θεοτόκου γιὰ νὰ προσευχηθεῖ καὶ ἀπὸ τὸν κόπο τῆς ἐντονης καὶ ἐπίμονης προσευχῆς τὴν πήρε γιὰ λίγο ὁ ὕπνος. Τότε ἀκριβῶς εἶδε ἕνα θαυμαστὸ ὄραμα. Ἐνα φῶς ἰσχυρὸ καὶ λαμπρὸ βγήκε ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καὶ εἰσήλθε στὴν κοιλιὰ τῆς. Ἐτσι ξύπνησε ἀμέσως καὶ ἔκρινε ὅτι τὸ ὄραμα αὐτὸ σήμαινε στὴν ικανοποίηση τοῦ αιτήματός τῆς. Ἐτσι κι ἔγινε. Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ Συρίγα ἔμεινε ἐγκυὸς καὶ ἔφερε στὸν κόσμον τὴ μονάκριβη θυγατέρα τῆς.

Μαζὶ με τὴν Χριστιανικὴ ανατροφή, ἔδωσαν στὴν μοναχοκόρη τους καὶ κάθε δυνατὴ, γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, μόρφωση. Ἐτσι ἡ Ρηγούλα (ἢ Ρεβούλα, δηλαδὴ Παρασκευούλα), αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομά τῆς προτοῦ γίνεῖ μοναχὴ, ὅσο αὐξάνε κατὰ τὴν σωματικὴ ἡλικία, τόσο προέκοπτε καὶ κατὰ τὴν ψυχὴ, ὅπως λέει τὸ συναξάρι τῆς.

Σε ἡλικία 14 χρονῶν, οἱ γονεῖς τῆς τὴν πάντρεψαν, παρὰ τὴν θέλησή τῆς, με ἕναν ἀπὸ τους ἀρχόντες τῆς Αθήνας. Ἀργότερα, ἀφοῦ πέθαναν οἱ γονεῖς καὶ ὁ σύζυγός τῆς, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα μεγάλο πόθο τῆς. Ἀφιερώνεται ἐξ ολοκλήρου στὸν Χριστό, γίνεται μοναχὴ καὶ παίρνει τὸ ὄνομα Φιλοθέη.

Κατ' ἀρχὴν, ὕστερα ἀπὸ ἐντολὴ τοῦ Αγίου Ἀνδρέα τοῦ Πρωτόκλητου, τὸν ὁποῖο εἶδε σε ὄραμα, οἰκοδόμησε ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι με ἀρκετὰ κελιά, στο ὁποῖο καὶ ἔδωσε τὸ ὄνομα τοῦ Αγίου γιὰ νὰ τὸν τιμῆσει. Στὸ μοναστήρι πρόσθεσε καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα οἰκοδομήματα καὶ ἐκτάσεις καὶ τὸ προικοδότησε με μετόχια καὶ υποστατικά, που ὑπερεπαρκούσαν γιὰ τὴ διατροφή καὶ συντήρηση τῶν μοναζουσῶν.

Τὸ μοναστήρι αὐτὸ τοῦ Αγίου Ἀνδρέα σωζόταν στὴν Αθήνα, με τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ πολλὰ ἔτη μετὰ τὴν κοίμησιν τῆς Αγίας καὶ ἦταν πλουτισμένο, ὄχι μόνον με υποστατικά καὶ διάφορα μετόχια, ἀλλὰ καὶ με πολυειδῆ χρυσοῦφанта ἱερατικὰ ἄμφια καὶ σκεύη, ἀπαραίτητα γιὰ τὶς ετήσιες ἱερὲς τελετὲς καὶ ἀγρυπνίες. Προπαντὸς ὁμως τὸ μοναστήρι σεμνυνόταν καὶ ἐγκαλλωπιζόταν με τὸ θησαυρὸ τοῦ τιμίου καὶ αγίου λειψάνου τῆς Αγίας, τὸ ὁποῖο ἦταν ἀποθησαυρισμένο καὶ ἀποτεθειμένο στο δεξιὸ μέρος τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, ὅπου καὶ τὸ ἀσπάζονταν με εὐλάβεια ὅλοι οἱ Χριστιανοί. Τὸ τίμιον λείψανον τῆς Αγίας σκορπούσε εὐωδία, γεγονός που ἀποτελοῦσε ἐμφανὴ μαρτυρία καὶ ἀπόδειξη τῆς αγιότητος αὐτῆς.

Τὸ παράδειγμά τῆς, λοιπόν, νὰ ἀφιερωθεῖ στὸν Χριστό, τὸ ἀκολουθοῦν καὶ ἄλλες νέες. Σε λίγο διάστημα, ἡ μονὴ ἐφθάσε νὰ ἔχει διακόσιες ἀδελφές. Ἡ μονὴ τῆς Οσίας Φιλοθέης γίνεται πραγματικὸ λιμάνι. Ἐκεῖ βρίσκουν προστασία ὅλοι οἱ ταλαιπωρημένοι ἀπὸ τὴν σκλαβιά. Ἐκεῖ οἱ ἀρρωστοὶ βρίσκουν θεραπεία, οἱ πεινασμένοι τροφή, οἱ γέροντες στήριγμα καὶ τὰ ὀρφανὰ στοργή.

Η Οσία, παρά τις αντιδράσεις των Τούρκων, οικοδομεί διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα, νοσηλευτήρια, ορφανοτροφεία, «σχολεῖα διὰ τοὺς παῖδας τῶν Ἀθηναίων, διὰ ν' ἀνοίξη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων των». Πρωτοστατεῖ σε ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα ἡ ηγουμένη Φιλοθέη. Διδάσκει με τὰ λόγια καὶ με τὴ ζωὴ της. Στηρίζει τοὺς πονεμένους σκλάβους με τὴν προσευχὴ της. Ιδιαίτερες εἶναι οἱ φροντίδες της γιὰ νὰ σώσει ἀπὸ τὸν εξισλαμισμό ἢ τὴν ἀρπαγὴ τῶν Τούρκων τὶς νέες Ἑλληνίδες. Τὸ ἔργο της, κατὰ βάση εθνικὸ καὶ θρησκευτικὸ, ξεπέρασε τὰ ὅρια τῆς Ἀθήνας καὶ ἐγένετο γνωστὸ σε ὅλη τὴν Ελλάδα. Αδιαφιλονίκητη ἱστορικὴ ἐπιβεβαίωση γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ παρέχει ἡ ἀλληλογραφία τῆς Φιλοθέης με τὴ Γερουσία τῆς Βενετίας (1583 μ.Χ.), ἀπὸ τὴν ὁποία ζητούσε οικονομικὴ βοήθεια.

Ἡ ὅλη ὁμως δράση τῆς Ἁγίας Φιλοθέης εξαγρίωσε κάποτε τοὺς Τούρκους. Κάποια στιγμή τὴν συλλαμβάνουν καὶ ἐκείνη με πνευματικὴ ἀνδρεία ὁμολογεῖ: «Ἐγὼ διψῶ νὰ υπομείνω διάφορα εἶδη βασανιστηρίων γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖο λατρεύω καὶ προσκυνῶ με ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά, ὡς Θεὸ ἀληθινὸ καὶ ἄνθρωπο τέλειο καὶ θὰ σὰς χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη ἀν μπορεῖτε μιὰ ὥρα πρωτύτερα νὰ με στείλετε πρὸς Αὐτόν με τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου». Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἡρωικὴ αὐτὴ ἀπάντηση πρὸς τοὺς κατακτητὲς, ὅλοι πίστευαν ὅτι ἡ πανευτυχὴς καὶ φερώνυμη Φιλοθέη ἐντὸς ολίγου θὰ ἐτελειούτο διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου. Ὅμως, κατὰ θεῖα βούληση, τὴν τελευταία σχεδὸν στιγμή πρόφθασαν κάποιοι Χριστιανοὶ καὶ καταπράυναν τὸν ηγεμόνα με διάφορους τρόπους. Ἐτσι πέτυχαν νὰ ἐλευθερώσουν τὴν Ἁγία.

Ἀφεθείσα πλέον ἐλεύθερη, ἡ Ἁγία Φιλοθέη, ἐπέστρεψε ἀναίμακτη στο μοναστήρι της, ὅπως ἐπὶ Μεγάλου Κωνσταντίνου ὁ μυροβλύτης Νικόλαος καὶ πολλοὺς αἰῶνες ἀργότερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμάς. Φρόντιζε δε, ὄχι μόνον γιὰ τὴ σωτηρία τῆς δικῆς τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, ἀφοῦ τοὺς μεν ἐνάρετους τοὺς στερῶνε στὴν ἀρετὴ, τοὺς δε ἀμαρτωλοὺς τοὺς βελτίωνε ἠθικά καὶ τοὺς ὀδηγοῦσε στὴ μετάνοια. Καὶ ἀποκλειστικά γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ πέρασε στὴ νήσο Τζια (Κέα), ὅπου πρὸ πολλοῦ εἶχε οικοδομήσει μετόχι, γιὰ νὰ ἀποστέλλει ἐκεῖ τὶς μοναχὲς ἐκεῖνες ποὺ φοβούνταν γιὰ διάφορους λόγους νὰ διαμένουν στὴν Ἀθήνα. Στὴν Τζια ἔμεινε ἀρκετὸ χρόνο καὶ κατήχησε θεαρέστως τὶς ἀσκούμενες ἀδελφές στὴν ἀκριβὴ τήρηση τῶν κανόνων τῆς μοναστικῆς ζωῆς. Μόλις τελείωσε τὸ ἔργο της ἐκεῖ, ἐπέστρεψε καὶ πάλι στὴν Ἀθήνα.

Ἐτσι λοιπόν, ἡ Ἁγία Φιλοθέη, ἀφοῦ ἐφθασε στὴν τελειότητα καὶ στὴν πράξη καὶ στὴν θεωρία, ἀξιώθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ἐπιτελεῖ θαύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα, πρὸς ἀπόδειξη τοῦ θαυματουργικοῦ τῆς χαρίσματος, θὰ μνημονεύσουμε ἓνα μόνον, τὸ ἀκόλουθο: Ζούσε στὴν ἐποχὴ τῆς ἑνῆς νέος, ποιμένας προβάτων, ὁ ὁποῖος ἀπὸ πολὺ μικρὸς εἶχε συνηθίσει σὶς κλεψιῆς καὶ σὶς ραδιουργίες. Ὁ νέος αὐτός, κατὰ παραχώρηση τοῦ Θεοῦ, κυριεύθηκε ἀπὸ τὸν Σατανά. Ἐξ αἰτίας τούτου περιφερόταν στα βουνά καὶ σὶς σπηλιές γυμνός καὶ τετραχλισμένος, θέαμα ὄντως ἐλεεινὸ. Πολλὲς φορές, ὅταν συνερχόταν ἀπὸ τὴν τρέλα, στὴν ὁποία τὸν εἶχε ὀδηγήσει ὁ Σατανάς, σύχναζε στα γύρω μοναστήρια γιὰ νὰ βρεῖ θεραπεία στὴν ἀσθένειά του. Δὲν μποροῦσε ὁμως νὰ πετύχει τίποτε. Κάποιοι, ποὺ τὸν εὐσπλαχνίστηκαν, τὸν ὀδήγησαν στὴν Ἁγία Φιλοθέη ἡ ὁποία, ὕστερα ἀπὸ πολὺ καὶ ἐκτενὴ προσευχὴ τὸν λύτρωσε ἀπὸ ἐκείνη τὴ διαβολικὴ μάστιγα. Ἐπειτα, ἀφοῦ τὸ νουθέτησε ἀρκετά, τὸν εἰσήγαγε καὶ στὴν τάξη τῶν μοναχῶν. Καὶ ἔτσι ὁ νέος ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἐκάρη μοναχός, πέρασε τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του με μετάνοια καὶ ἀσκησι, θαυματούμενος ἀπ' ὅλους.

Μάταια οι Τούρκοι προσπαθούν να ανακόψουν την δράση της. Όσπου μια νύχτα, στις 2 Οκτωβρίου του έτους 1588 μ.Χ., πήγαν στο μονύδριο που είχαν οικοδομήσει στα Πατήσια (έτυχε τότε να εορτάζεται η μνήμη του αγίου ιερομάρτυρος Διονυσίου του Αρεοπαγίτου και η Αγία μαζί με τις άλλες αδελφές βρίσκονταν στον ιερό ναό επιτελώντας ολονύκτια αγρυπνία) και πέντε από αυτούς ανέβηκαν στον εξωτερικό τοίχο και πήδησαν μέσα στην αυλή. Στην συνέχεια εισέβαλαν στο ναό, όπου άρπαξαν την Αγία και την μαστίγωσαν με μανία και βαναυσότητα και την εγκαταλείπουν ημιθανή έξω από τη μονή της.

Έξω από το ναό, στα δεξιά της εισόδου του, σώζεται η κολώνα, όπου η Φιλοθέη δέθηκε και μαστιγώθηκε. Οι μοναχές της την μετέφεραν στην κρύπτη της στην Καλογρέζα. Εκεί η Φιλοθέη υποκύπτει στα τραύματά της στις 19 Φεβρουαρίου 1589 μ.Χ.

Είκοσι ημέρες μετά από την κοίμηση της Αγίας, ο τάφος της ευωδίαζε. Ακόμη, όταν μετά από ένα έτος έγινε η ανακομιδή, το τίμιο λείψανό της βρέθηκε σώο και ακέραιο. Επιπλέον ήταν γεμάτο με ευωδιαστό μύρο, τρανή και λαμπρή απόδειξη της θεάρεστης και ενάρετης πολιτείας της, προς δόξα και αίνο του Θεού και καύχημα της πίστεώς μας. Το ιερό λείψανό της βρίσκεται σήμερα στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών. Στο μνήμα της απάνω βρεθήκανε γραμμένα τούτα τα λόγια: «Φιλοθέης υπό σήμα τόδ' αγνής κεύθει σώμα, ψυχήν δ' εν μακάρων θήκετο Υψιμέδων».

Η Φιλοθέη ανακηρύχθηκε αγία επί Οικουμενικού Πατριάρχου Ματθαίου Β' (1595 - 1600 μ.Χ.). Ο Νεόφυτος ο μητροπολίτης Αθηνών, αφού εξήτασε και ερεύνησε τα κατά τον βίον και το μαρτύριον της οσίας, σύνταξε αναφορά στο Πατριαρχείο μαζί με τους επισκόπους Κορίνθου και Θηβών και με τους προκρίτους της Αθήνας για να τάξει την οσία Φιλοθέη στους χορούς των αγίων. Σ' αυτό το συνοδικό έγγραφο είναι γραμμένα και τούτα: «Επειδή εδηλώθη ασφαλώς ότι το θειότατον σώμα της οσιωτάτης Φιλοθέης ευωδίας πεπληρωμένον εστί και μύρον διηνεκώς εκχέεται, αλλά και τοις προσιούσι τε ασθενέσι τε και θεραπείας δεομένοις την ίασιν δίδωσι... τούτου χάριν έδοξε ημίν τε και πάση τη ιερά Συνόδω των καθευρεθέντων ενταύθα αρχιερέων συγγραφήναι και ταύτην εν τω χωρώ των οσίων και αγίων γυναικών, ώστε κατ' έτος τιμάσθαι και πανηγυρίζεσθαι». Την Ακολουθία της την έγραψε κάποιος σοφός και ευλαβής άνθρωπος που ονομαζόταν Ιέραξ. Ανάμεσα στα ωραία εγκώμια είναι και τούτο: «Δαυΐδ γαρ το πράον έσχες και Σολομώντος, σεμνή, την σοφίαν, Σαμψών την ανδρείαν, και Αβραάμ το φιλόξενον, υπομονήν τε Ιώβ, του Προδρόμου δε θείαν άσκησιν...».

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὅσιων τὴν ἔλλαμψιν, εἰσδεδεγμένη σεμνή, τὴν πάλιν ἐφαίδρυνας, τῶν Ἀθηναίων τὴ σῆ, ἀσκήσει καὶ χάριτι, σὺ γὰρ ἐν εὐποιίαις, διαλάμπουσα Μητέρα, ἤθλησας δι' ἀγάπην, εὐσεβῶς τοῦ πλησίον διὸ σὲ ὦ Φιλοθέη, Χριστὸς ἐδόξασε.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηνῶν τῶν κλειῶν τε νῦν καὶ πάλαι τὸ βλάστημα καὶ τῶν χθὲς καὶ πρώην ὁσίων τὸ ἀρίζηλον καύχημα τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις οἱ πιστοί, ὅσιαν Φιλοθέην εὐλαβῶς ὅτι τὸν Χριστὸν εὐτόνως πάντων τῶν γενητῶν ἀντήλλαξεν. Ἐχουσα οὖν συμπρεσβευτὴν τὸν παμμέγαν Διονύσιον, σῶζε τοὺς προσκυνούντας, εὐσεβῶς τὸ πάνσεπτον σκῆνος σου.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηναίων ἡ πόλις ἡ περιώνυμος Φιλοθέην τιμᾷ τὴν ὁσιομάρτυρα καὶ ἀσπάζεται αὐτῆς τὸ θεῖον λείψανον, ὅτι ἐβίωσε σεμνῶς καὶ μετέλλαξε τὸ ζῆν ἀθλήσει καὶ μαρτυρίῳ, καὶ πρεσβεύει πρὸς τὸν Σωτῆρα, διδόναι πᾶσι τὸ θεῖον ἔλεος.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία -
Ησυχαστήριο «Παναγία των
Βρυούλων»

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

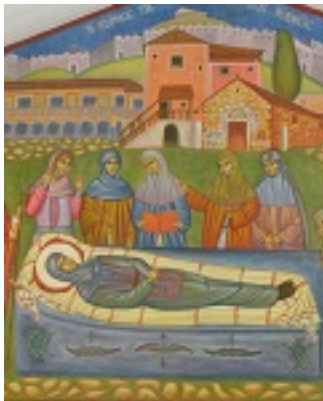
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Η Αγία Φιλοθέη διδάσκει τις Ελληνίδες

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης -
Ησυχαστήριο «Παναγία των
Βρυούλων»

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης -
Ησυχαστήριο «Παναγία των
Βρυούλων»

Η ασημένια λειψανοθήκη της Αγίας
Φιλοθέης (Μητροπολιτικός Ναός -
Αθήνα)

Το εξώφυλλο της έκδοσης της
πρώτης ακολουθίας της Αγίας,
Βενετία 1775 μ.Χ.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Σύναξις των εν Αθήναις Αγίων](#)
- [Σύναξη των Αγίων Νεομαρτύρων των μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων](#)